

KẾT QUẢ CÔNG TÁC BẢO ĐẢM QUÂN Y
TẠI ĐẢO NAM YẾT QUẦN ĐẢO TRƯỜNG SA GIAI ĐOẠN 2004 - 2023

Nguyễn Thế Anh¹, Hồ Hữu Phước¹, Phạm Mạnh Cường¹
Nguyễn Văn Ninh¹, Lê Việt Anh^{1*}, Trần Việt Tiến²

Tóm tắt

Mục tiêu: Phân tích kết quả công tác bảo đảm Quân y (BĐQY) trên đảo Nam Yết thuộc quần đảo Trường Sa trong 20 năm (2004 - 2023). **Phương pháp nghiên cứu:** Nghiên cứu hồi cứu tổng kết công việc của Quân y đảo Nam Yết trong 20 năm (2004 - 2023). Thu thập số liệu từ các báo cáo Quân y do tổ Quân y thực hiện nhiệm vụ tại đảo. **Kết quả:** Quân y đảo Nam Yết có nhiệm vụ bảo đảm sức khoẻ cho cán bộ chiến sĩ trên đảo, giữ niềm tin với ngư dân trên biển; giữ môi trường trên đảo ngày càng xanh sạch, không có dịch bệnh, khám chữa nhiều bệnh nội khoa. Đã phẫu thuật 20 trường hợp (TH) chấn thương nặng, 23 TH viêm ruột thừa và 03 TH thủng dạ dày. **Kết luận:** Quân y đảo Nam Yết luôn đảm bảo sức khoẻ cho cán bộ chiến sĩ trên đảo, đảm bảo tốt công tác phòng và chữa các bệnh nội khoa và giữ niềm tin với ngư dân trên biển.

Từ khóa: Bảo đảm quân y; Đảo Nam Yết.

RESULTS OF ENSURING MEDICAL MILITARY
ON NAM YET ISLAND, TRUONG SA ARCHIPELAGO FROM 2004 - 2023

Abstract

Objectives: To analyse the results of ensuring military medical on Nam Yet island, Truong Sa archipelago during 20 years (2004 - 2023). **Methods:** A retrospective study on the reports about the assigned missions of the military medical on Nam Yet island. Data were collected from reports by medical military personnel.

¹Bộ môn - Trung tâm Ngoại Dã Chiến, Bệnh viện Quân y 103, Học viện Quân y

²Học viện Quân y

*Tác giả liên hệ: Lê Việt Anh (dr.levietanh@gmail.com)

Ngày nhận bài: 04/01/2024

Ngày được chấp nhận đăng: 25/01/2024

<http://doi.org/10.56535/jmpm.v49i2.656>

Results: Their missions are to ensure officers' and soldiers' health; to keep the environment of the island green and clean; to prevent epidemic disease; to examine and treat many internal medicine diseases. They have operated 20 cases with severe injury, 23 cases with appendicitis, and 3 cases with gastric perforation. **Conclusion:** The medical military of Namyet island always ensures officers' and soldiers' health on the island and good precaution and treatment of internal diseases.

Keywords: Medical military guarantee; Namyet island.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Sau hội nghị công tác Quân y cho quần đảo Trường Sa năm 1991, từ tháng 3/1992, tổ Quân y đầu tiên của Bệnh viện Quân y 103 nhận nhiệm vụ BĐQY cho đảo Nam Yết, Trường Sa. Sau mỗi năm, Bệnh viện chuẩn bị những tổ tiếp theo để thay phiên làm nhiệm vụ bảo đảm công tác Quân y tại đảo. Trong hơn 30 năm thực hiện công tác BĐQY tại đảo Nam Yết, quần đảo Trường Sa, Bệnh viện Quân y 103 đã đạt được những kết quả nhất định trên tất cả các mặt, góp phần vào việc giữ gìn Tổ quốc Việt Nam Xã hội Chủ nghĩa trên hướng biển, đảo. 33 tổ y bác sỹ của Bệnh viện Quân y 103 đã vượt qua mọi khó khăn, thử thách đạt được nhiều thành tích trong quá trình thực hiện nhiệm vụ. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đã đạt được, công tác

BĐQY trên đảo còn có những khó khăn nhất định, một số mặt công tác hiệu quả chưa cao [1]. Vì vậy, chúng tôi tiến hành nghiên cứu nhằm đánh giá những mặt mạnh cũng như những tồn tại của công tác BĐQY trong những năm qua, từ đó kiến nghị cho các tổ Quân y sau thực hiện tốt hơn. Bài báo có mục tiêu: *Phân tích kết quả công tác BĐQY trên đảo Nam Yết thuộc quần đảo Trường Sa trong 20 năm (2004 - 2023).*

ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

1. Đối tượng nghiên cứu

Kết quả công tác BĐQY trên đảo Nam Yết.

* *Chất liệu nghiên cứu:*

Các báo cáo tháng, năm, báo cáo đợt công tác của các tổ Quân y, Quân y

CHÀO MỪNG 75 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG HỌC VIỆN QUÂN Y

Lữ 146, Vùng 4, Quân chủng Hải quân và Cục Quân y. Sổ sách ghi chép các hoạt động Quân y trên đảo (khám bệnh, cấp cứu, điều trị, hoạt động vệ sinh phòng chống dịch, tiếp tế Quân y). Báo cáo tổng kết hoàn thành đợt công tác tại Bệnh viện.

2. Phương pháp nghiên cứu

* *Thiết kế nghiên cứu:* Nghiên cứu hồi cứu.

* *Phương pháp thu thập số liệu:* Tổng hợp, phân tích số liệu từ các tài liệu về kết quả hoạt động của các tổ Quân y đã công tác trên đảo Nam Yết.

* *Xử lý số liệu:* Bằng chương trình Excel.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

1. Nhiệm vụ của tổ Quân y

Bảo đảm vệ sinh môi trường đảo, bảo đảm dự phòng dịch bệnh trên đảo, bảo đảm chế độ dinh dưỡng trong sinh hoạt của đảo, khám chữa bệnh cho quân dân trên đảo, xử trí các cấp cứu ngoại khoa trên đảo, ngoài nhiệm vụ bảo đảm cho lực lượng trên đảo. Nam Yết còn là đảo trung tâm của cụm đảo giữa nên tổ Quân y phải BĐQY cho

các đảo khác (Sơn Ca, Sinh Tồn, Đá Lớn) và bảo đảm một phần cho ngư dân hoạt động trên đảo.

2. Kết quả công tác BĐQY

* *Công tác bảo đảm sẵn sàng chiến đấu:*

Lực lượng Quân y tổ chức tham gia huấn luyện cùng lực lượng của đảo như: Huấn luyện điều lệnh quản lý bộ đội. Hàng năm, tham gia diễn tập chuyển trạng thái sẵn sàng chiến đấu của đảo. Tổ chức huấn luyện cho chiến sĩ thành thạo kỹ thuật cấp cứu và chuyển thương hỏa tuyến. Tổ chức huấn luyện các nội dung Quân y cho quân số toàn đảo. Tham gia huấn luyện 100% nhân viên biết và sử dụng thành thạo súng cá nhân, tham gia các bài bắn súng AK, súng trung liên. Làm tốt công tác bảo dưỡng vũ khí, khí tài được giao cho từng người, trong năm không để xảy ra tình trạng hỏng hay mất mát do công tác bảo quản. Tham gia gác hàng đêm cùng toàn đảo bảo đảm đúng tác phong, an toàn tuyệt đối.

Bên cạnh công tác huấn luyện, bệnh xá đảo duy trì chế độ trực chuyên môn.

Khi có bệnh nhân cấp cứu hoặc cần phẫu thuật, toàn bộ nhân viên bệnh xá tập trung thực hiện nhiệm vụ chuyên môn.

** Công tác bảo đảm vệ sinh phòng dịch:*

Đảm bảo môi trường xanh sạch. Cải tạo môi trường ngày càng sạch đẹp hơn. Tư vấn cho chỉ huy đảo thực hiện tốt các công tác vệ sinh phòng dịch, hạn chế thấp nhất việc phát sinh ruồi, muỗi, rán, chuột. Công trình vệ sinh xây dựng gọn gàng, sạch sẽ, không ô nhiễm môi trường đảo. Tổ chức vệ sinh trên đảo theo tuần. Phun thuốc diệt ruồi theo đúng kế hoạch hàng tháng, quý, hoặc phun đột xuất những dịp có đoàn công tác ra thăm đảo. Chế độ dinh dưỡng đảm bảo không có dịch bệnh do chế độ dinh dưỡng gây ra. Ngày càng cải thiện đầy đủ dinh dưỡng trong bữa ăn trên đảo.

Có 2 lần xảy ra dịch bệnh: Năm 2005 xảy ra dịch sốt xuất huyết (5 chiến sĩ), năm 2011 xảy ra dịch sốt virus (4 chiến sĩ). Tổ Quân y đã kịp

thời có những phương pháp điều trị và biện pháp dập dịch, không để dịch bệnh lan rộng ra toàn đảo. Các chiến sĩ mắc bệnh trong 2 vụ dịch trên đều được điều trị tốt và nhanh chóng khỏi bệnh.

** Công tác bảo đảm tiếp tế quân y:*

Cấp thuốc cơ số Quân y thường xuyên đầy đủ. Bệnh xá đảo có sổ đăng ký khám chữa bệnh, sổ cấp phát thuốc cho quân dân trên đảo bảo đảm tính minh bạch, rõ ràng. Những thuốc không sử dụng đến, hoặc gần hết hạn sử dụng đều được cấp đổi theo các đợt trong năm.

** Kết quả công tác khám chữa bệnh, cấp cứu, điều trị:*

Khám cấp cứu và điều trị các bệnh nội khoa thường gặp như: Bệnh ngoài da, bệnh do môi trường biển gây ra như viêm da dị ứng, nấm da, viêm nang lông..., sốt virus, cảm cúm, bệnh về hô hấp, bệnh về tiêu hóa, bệnh về thần kinh [2]. Bảo đảm sức khỏe của cán bộ chiến sĩ đảo > 98%.

CHÀO MỪNG 75 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG HỌC VIỆN QUÂN Y

Bảng 1. Kết quả khám bệnh và thu dung điều trị.

Năm	Số lượt khám và cấp thuốc	Đối tượng		Thu dung điều trị	Đối tượng	
		Quân	Dân		Quân	Dân
2004	534	520	14	19	18	1
2005	582	565	17	15	14	1
2006	540	521	19	20	18	2
2007	620	605	15	17	15	2
2008	668	648	20	16	15	1
2009	645	631	14	18	16	2
2010	682	670	12	21	20	1
2011	712	697	15	19	18	1
2012	676	658	18	23	21	2
2013	690	664	26	24	21	3
2014	721	701	20	22	19	3
2015	756	732	24	24	18	6
2016	960	932	28	31	22	9
2017	872	845	27	25	19	6
2018	695	671	24	16	15	1
2019	1019	937	82	29	26	3
2020	680	640	40	20	17	3
2021	968	848	120	33	28	5
2022	1321	798	523	32	12	20
2023	884	853	31	29	22	7

Trước năm 2007, số lượt khám và cấp thuốc thấp hơn những năm sau đó, số lượt khám và cấp thuốc trong những năm gần đây có xu hướng tăng lên.

Tổ chức cấp cứu ngoại khoa trên đảo: Phẫu thuật xử trí các chấn thương vết thương do rèn luyện và lao động sinh hoạt trên đảo. Cấp cứu ngư dân đưa vào đảo; phẫu thuật xử trí chấn thương, vết thương: 20 TH phẫu thuật lớn; phẫu thuật cấp cứu bệnh lý ngoại khoa: 23 TH viêm ruột thừa và 03 TH thủng dạ dày; cấp cứu thành công 01 TH đuối nước.

Bảng 2. Kết quả xử trí phẫu thuật ngoại khoa cấp cứu chấn thương, vết thương.

Năm	Số TH	Thương tổn	Xử trí	Đôi tượng	Kết quả
2004	1	Vết thương thấu bụng thùng đại tràng và hồng tràng do hoá khí	Mở bụng, khâu các vết thương, làm hậu môn nhân tạo	Quân	Tốt
2005	6	2 TH vết thương bàn tay	Phẫu thuật khâu nối gân	Dân	Tốt
		2 TH vết thương mạch máu	Phẫu thuật khâu mạch máu	Quân	
		2 TH vết thương xương	Phẫu thuật cắt lọc, nắn chỉnh, cố định bột	Quân	
2010	2	1 TH gãy khung chậu tụ máu sau phúc mạc	Mổ thăm do ổ bụng	Quân	Tốt
		1 TH gãy hờ 2 xương cẳng chân	Cắt lọc, làm sạch, nắn chỉnh, cố định bột mở cửa sổ	Quân	
2011	1	Vết thương thấu ngực tràn máu khoang màng phổi	Dẫn lưu khoang màng phổi hút liên tục	Quân	Tốt
2013	2	1 TH vết thương bàn tay	Khâu nối bảo tồn bàn tay	Dân	Tốt
		1 TH sốc mất máu do vết thương mạch máu	Cấp cứu khâu nối bảo tồn mạch máu	Quân	
2015	1	Chèn ép khoang cẳng chân	Mở cân giải phóng chèn ép	Quân	Tốt
2016	1	Viêm xương tuỷ xương chày	Nạo viêm, dẫn lưu	Quân	Tốt
2018	1	Vết thương bàn tay phải cụt đứt 1 ngón I, II, dập nát đứt gân lìa ngón III	Cắt lọc vết thương tạo hình mỏm cụt	Dân	Tốt
2019	1	Vết thương đứt gân gấp ngón 1 bàn chân phải	Cắt lọc, khâu nối gân, cố định bột	Quân	Tốt
2020	2	1 TH vết thương gãy xương đốt 2 ngón II bàn tay trái	Cắt lọc, kết xương đinh Kirschner	Quân	Tốt
		1 TH vết thương cụt đứt 3 ngón II tay trái	Tạo hình mỏm cụt	Dân	
2021	1	Vết thương gãy xương bàn chân trái	Cắt lọc, kết xương đinh Kirschner	Dân	Tốt
2023	1	Chấn thương ngực kín gãy xương sườn, tràn máu khoang màng phổi trái	Dẫn lưu khoang màng phổi	Quân	Tốt

20 TH phẫu thuật cấp cứu chấn thương, vết thương tại Bệnh xá đảo đều có kết quả tốt 20/20 (100%), trong đó 15/20 là bộ đội (75%). Các TH cấp cứu chấn

CHÀO MỪNG 75 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG HỌC VIỆN QUÂN Y

thương, vết thương đều được xử trí tại bệnh xá đảo, không có TH vượt quá khả năng điều trị phải chuyển vào đất liền.

Bảng 3. Kết quả xử trí phẫu thuật cấp cứu bệnh ngoại khoa.

Năm	Số TH	Bệnh lý	Xử trí phẫu thuật	Đối tượng	Kết quả
2004	2	Viêm ruột thừa cấp	Cắt ruột thừa viêm	1 Quân 1 Dân	Tốt
2007	1	Viêm phúc mạc ruột thừa	Cắt ruột thừa viêm, lau rửa ổ bụng	Quân	Tốt
2008	1	Viêm ruột thừa cấp	Cắt ruột thừa viêm	Quân	Tốt
2009	3	Viêm ruột thừa cấp	Cắt ruột thừa viêm	2 Quân 1 Dân	Tốt
2010	2	Viêm ruột thừa cấp	Cắt ruột thừa viêm	1 Quân 1 Dân	Tốt
2013	4	3 TH Viêm ruột thừa cấp 1 TH thủng dạ dày	Cắt ruột thừa viêm Khâu lỗ thủng	3 Quân 1 Dân	Tốt
2014	1	Viêm ruột thừa cấp	Cắt ruột thừa viêm	Quân	Tốt
2015	1	Viêm ruột thừa cấp	Cắt ruột thừa viêm	Quân	Tốt
2016	5	Viêm ruột thừa cấp	Cắt ruột thừa viêm	3 Quân 2 Dân	Tốt
2017	4	2 TH viêm ruột thừa cấp 2 TH thủng dạ dày-hành tá tràng	Cắt ruột thừa viêm Khâu lỗ thủng	2 Quân 2 Dân	Tốt
2019	1	Viêm ruột thừa cấp	Cắt ruột thừa viêm	Dân	Tốt
2021	1	Viêm ruột thừa cấp	Cắt ruột thừa viêm	Quân	Tốt

Đa số bệnh lý ngoại khoa cần phẫu thuật cấp cứu là viêm ruột thừa cấp, chiếm 23/26 (88,5%), kết quả phẫu thuật đều tốt 26/26 (100%), đối tượng Quân là chủ yếu, chiếm 18/26 (69,2%). Tất cả các TH cấp cứu bệnh ngoại khoa đều được phẫu thuật tại đảo, không có TH vượt quá khả năng chuyên môn phải chuyển vào đất liền.

BÀN LUẬN

1. Một số đặc điểm đảo Nam Yết

Từ xưa đến nay, lớp cán bộ, chiến sĩ đảo Nam Yết luôn phát huy truyền thống anh hùng, sát cánh bên nhau, đoàn kết một lòng, khắc phục khó khăn hoàn thành tốt nhiệm vụ bảo vệ vững chắc chủ quyền vùng biển đảo thiêng liêng của Tổ quốc. Hiện nay, các công trình quốc phòng và dân sinh trên đảo được xây dựng khá vững chắc, đặc biệt có chùa Nam Yết, nhà đèn. Xung quanh đảo được bao bọc bởi hệ thống tường chắn sóng kiên cố, có bến cập xuống. Trên đảo có nhà 2 tầng và nhiều nhà kiên cố khác, bảo đảm nơi ăn ở, làm việc cho cán bộ, chiến sĩ. Năm 2021, nhà 2 tầng được khánh thành và đưa vào sử dụng xây cho bệnh xá Quân y trên đảo, góp phần nâng cao hơn nữa chất lượng khám chữa bệnh cho quân dân trên đảo. Đảo có trạm thu phát tín hiệu truyền hình vệ tinh, hệ thống năng lượng gió, năng lượng mặt trời và nhiều phương tiện phục vụ đời sống tinh thần cho bộ đội.

** Vùng biển giàu tiềm năng:*

Vùng biển cụm đảo Nam Yết có tầm quan trọng đặc biệt đối với nghề đánh bắt hải sản xa bờ. Theo hồ sơ Khu bảo tồn biển Nam Yết, khu vực biển Nam Yết có hệ sinh thái rạn san hô đặc trưng cho vùng biển quần đảo Trường Sa.

Vùng biển Nam Yết có 246 loài san hô, 492 loài thực vật và động vật phù du, 86 loài rong, 225 loài động vật đáy, 414 loài cá san hô, 2 loài rùa biển... cùng các loài sinh vật biển quý hiếm như bào ngư, tôm hùm, trai tai tượng, hải sâm, ốc anh vũ, nhum đá, vích, đồi mồi... Trên cạn có 19 loài thực vật như dừa, mù u, bàng quả vuông, phong ba... và 10 loài chim biển, trong đó có những loài không thể tìm thấy ở đâu khác tại Việt Nam, như hải âu mặt trắng, chim điên bụng trắng, chim điên chân đỏ...

Thực vật có nguồn gốc đất liền nhiều nhất là dừa. Dừa mọc thành rừng trên đảo. Dường như không có một hòn đảo nào ở Trường Sa mà dừa lại sinh sôi nhanh và khoẻ như tại Nam Yết. Dừa có khắp đảo, sai trái và nhiều nước. Bên cạnh cây dừa, đu đủ cũng là loài cây được cán bộ chiến sĩ trồng nhiều trên đảo. Cây đu đủ sai trĩu, quả đu đủ màu đỏ, vị ngọt đã dần trở thành đặc sản trên đảo Nam Yết.

Trên đảo Nam Yết, quân và dân huyện đảo Trường Sa đã xây dựng các âu tàu có sức chứa hàng trăm tàu thuyền công suất 400CV, tổ chức các điểm dịch vụ thu mua hải sản, cung cấp nước ngọt và nước đá, bán dầu diesel, lương thực và thực phẩm, sửa chữa tàu thuyền cho ngư dân đánh bắt xa bờ.

CHÀO MỪNG 75 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG HỌC VIỆN QUÂN Y

** Đặc thù nhiệm vụ công tác của đảo:*

Đối với cán bộ chiến sĩ trên đảo, với vị trí địa lý xa xôi giữa biển mênh mông, điều kiện công tác là độc lập, chi viện hạn chế, mọi công tác đều để đảm bảo an toàn, đoàn kết sẵn sàng chiến đấu cao để bảo vệ chủ quyền biển đảo. Nhiệm vụ thường xuyên của cán bộ, chiến sĩ trên đảo là huấn luyện, học tập, xây dựng củng cố đảo, bảo quản mọi trang bị, máy móc, vũ khí trên đảo, bảo vệ đảo, vùng biển đảo của Tổ quốc. Bên cạnh đó, giúp đỡ ngư dân khai thác hải sản, khi có tình huống xảy ra, hỗ trợ về cả vật chất lẫn tinh thần. Phối hợp với nhà đèn làm công tác báo hiệu trên biển. Hiện nay, biển đảo Nam Yết đã trở thành một trung tâm văn hoá của Huyện đảo Trường Sa [3].

** Nhiệm vụ công tác quân y của Bệnh viện Quân y 103:*

Sau Hội nghị công tác Quân y cho quần đảo Trường Sa năm 1991, tháng 3/1992, tổ Quân y đầu tiên của Bệnh viện quân y 103 đã lên đường nhận nhiệm vụ BĐQY tại đảo Nam Yết. Đến nay, đã có tổ Quân y thứ 33 lên đường nhận nhiệm vụ. Thời gian công tác mỗi tổ là 1 năm. Trước năm 2019, các tổ Quân y của Bệnh viện không phải tham gia tập huấn ở Vùng 4 - Hải Quân trước khi ra đảo thực hiện nhiệm vụ. Từ năm 2019, các tổ Quân y phải

tập huấn 3 tháng ở Vùng 4 - Hải Quân trước khi ra đảo công tác. Vượt qua mọi khó khăn, thử thách, đảo Nam Yết giờ đây đã xây dựng cho mình một niềm tin vững chắc cho quân dân trên quần đảo Trường Sa. Ở nơi đầu sóng ngọn gió, khó khăn, thiếu thốn là thế nhưng sức khoẻ của cán bộ, chiến sĩ và nhân dân ở Trường Sa vẫn luôn được đảm bảo. Kết quả đó ghi dấu sự đóng góp thầm lặng bằng cả tâm huyết và tinh thần trách nhiệm của những y bác sỹ đang làm nhiệm vụ trên quần đảo Trường Sa [4].

Nhiệm vụ BĐQY cho đảo Nam Yết nói riêng và vùng biển đảo của cả nước nói chung đã đi vào nghị quyết của Đảng uỷ Bệnh viện. Qua thời gian, với những kết quả đạt được, những kinh nghiệm rút ra từ thực tế, Bệnh viện kế hoạch thường xuyên cho các tổ thay thế. Các tổ tiếp theo có nhiều thời gian để chuẩn bị mọi mặt về tư tưởng, công việc tập thể, gia đình và cá nhân. Bệnh viện tập trung ưu tiên đào tạo chuyên sâu cho các bác sỹ ngoại nắm chắc và thành thạo các phẫu thuật ngoại chung ở đảo thường gặp. Giúp kỹ thuật viên gây mê nắm chắc nhiều phương pháp vô cảm phục vụ cho những ca mổ với những máy móc, phương tiện, thuốc men đảo được trang bị. Thường xuyên gặp gỡ trao đổi kinh nghiệm về đặc thù nhiệm vụ trên đảo giữa các tổ, đồng thời có sự liên hệ chặt chẽ giữa đảo với

đất liền, Quân y của Vùng 4, liên hệ trực tiếp với Bệnh viện để xử trí kịp thời và an toàn.

Hiện nay, Quân y đảo Nam Yết tổ chức thành Bệnh xá của đảo. Đồng thời với việc được trang bị thêm máy thở, máy hút, máy gây mê, máy theo dõi bệnh nhân, Bệnh xá đảo Nam Yết là địa chỉ tin cậy của quân dân huyện đảo Trường Sa [5]. Cục Quân y đã có nhiều cố gắng và cơ bản đã trang bị cho các tổ Quân y trang thiết bị có thể xử lý những tổn thương do tai nạn thông thường, bệnh lý ngoại khoa như thủng dạ dày, viêm ruột thừa... mặc dù còn nhiều khó khăn.

Về đào tạo, Học viện Quân y cũng đã có những điều chỉnh, cần trang bị kiến thức cần thiết để xử trí tình huống với quân và dân trên đảo, nhằm nâng cao trình độ của bác sỹ ra đảo. Các tổ Quân y được điều ra đảo không chỉ phục vụ cho Quân đội mà còn phục vụ người dân trên đảo. Với kinh tế của chúng ta hiện nay, Bệnh xá đảo đã có những trang bị tốt hơn như máy siêu âm, điện tim xách tay, monitor theo dõi để cấp cứu kịp thời, tránh xảy ra TH đáng tiếc. Các y bác sỹ ra đảo được tập trung trước 3 tháng, tập huấn những cứu chữa thông thường ở ngoài đảo để có thể xử trí và thay thế nhau được.

Xác định được nhiệm vụ công tác đặc thù của tổ Quân y, Bệnh viện đã cử

các bác sỹ trong tổ Quân y là những bác sỹ, phẫu thuật viên giàu kinh nghiệm. Hầu hết các bác sỹ được chọn trong tổ Quân y đều được đào tạo thạc sỹ, chuyên khoa I, chuyên khoa II và nhiều bác sỹ đã là tiến sĩ.

2. Kết quả công tác BĐQY

Qua 33 năm thực hiện nhiệm vụ BĐQY cho đảo Nam Yết với 33 tổ Quân y khác nhau ra đảo, kết quả công tác đạt nhiều thành tích và hiện nay, Bệnh xá đảo Nam Yết đã tạo điểm sáng về công tác cứu chữa cho quân dân trên vùng biển đảo Trường Sa. Ngoài nhiệm vụ bảo đảm cho lực lượng trên đảo, Nam Yết còn là đảo trung tâm của cụm đảo giữa nên tổ Quân y phải BĐQY cho các đảo khác (Sơn Ca, Sinh Tồn, Đá Lớn) và bảo đảm một phần cho ngư dân hoạt động trên đảo. Hiện nay, tổ Quân y trên đảo Nam Yết được nâng cấp thành Bệnh xá đảo cấp 1 với nhiệm vụ chuyên môn được mở rộng hơn, đáp ứng tốt hơn với việc điều trị cả nội khoa và ngoại khoa.

Trong những năm gần đây, từ tổ Quân y Nam Yết nay là Bệnh xá Quân y đảo Nam Yết. Hàng giờ, hàng ngày, hàng năm Quân y đảo Nam Yết đã khám bệnh, điều trị, tổ chức cấp cứu thành công hàng chục bệnh nhân là quân dân đang làm nhiệm vụ, lao động, học tập trên đảo và vùng biển đảo.

CHÀO MỪNG 75 NĂM NGÀY TRUYỀN THỐNG HỌC VIỆN QUÂN Y

Những thời điểm có lực lượng hiệp đồng ra công tác tại đảo, Bệnh xá bảo đảm sức khỏe cho quân dân trên đảo lên tới hơn 300 người. Cụ thể, Quân y luôn giữ gìn môi trường biển đảo sạch sẽ, trên đảo ngày càng xanh, sạch đẹp. Dự phòng không để dịch bệnh xảy ra. Trong những năm qua trên đảo chỉ có hai vụ dịch nhỏ là sốt xuất huyết năm 2005 (5 chiến sĩ) và năm 2011 sốt virus (4 chiến sĩ). Bệnh xá đảo thường xuyên bảo đảm sức khỏe cho > 98% quân số, tham gia học tập huấn luyện trên đảo và luôn chăm lo cuộc sống của cán bộ chiến sĩ với bữa ăn đủ dinh dưỡng, trồng rau tăng gia cải thiện bữa ăn giàu dinh dưỡng trên đảo. Đảo Nam Yết còn gọi là đảo dứa, một đảo xanh, sạch, đẹp của quần đảo Trường Sa. Trên đảo tăng gia đủ rau xanh cho bữa ăn, trồng nhiều đu đủ và chăn nuôi lợn, bò, gà, vịt, chó... góp phần thêm vào cuộc sống sinh hoạt của đảo. Định kỳ, Quân y phun thuốc diệt ruồi, muỗi làm sạch cảnh quang môi trường trên đảo, quản lý tốt các công tình vệ sinh.

Khám và điều trị nhiều bệnh nội khoa. Cấp cứu thành công các bệnh nội khoa như nhồi máu cơ tim, xuất huyết tiêu hoá, suy thận cấp, dị ứng với hải sản. Tổng số lượt khám hàng năm đạt gần 1000 lượt, cá biệt có những năm tổng số lượt khám đạt trên 1000 lượt. Do Nam Yết không có dân sinh sống

trên đảo nên tỷ lệ khám bệnh, thu dung điều trị cho ngư dân còn thấp, những TH được khám và điều trị tại đảo chủ yếu là ngư dân khai thác trên biển.

Tổ chức cấp cứu và phẫu thuật thành công 20 TH chấn thương lớn với vết thương thấu bụng do hoá khí, chấn thương bụng kín gãy khung chậu chảy máu trong ổ bụng, vết thương tổn thương mạch máu ngoại vi, vết thương thấu ngực tràn máu khoang màng phổi, gãy hở phức tạp hai xương cẳng chân, vết thương đứt bàn tay được nối ghép... và nhiều vết thương phần mềm dập nát lớn. Rất nhiều trong số những TH cấp cứu là ngư dân khai thác ở vùng đảo Trường Sa. Mô thành công cho 03 TH thủng ổ loét dạ dày hành tá tràng, 23 TH viêm ruột thừa và viêm phúc mạc ruột thừa cho quân dân huyện đảo Trường Sa [4].

KẾT LUẬN

Đánh giá công tác BĐQY cho đảo Nam Yết của Bệnh viện Quân y 103 giai đoạn từ năm 2004 - 2023, chúng tôi rút ra kết luận sau:

Quân y luôn luôn đảm bảo sức khỏe cho cán bộ chiến sĩ trên đảo, là niềm tin cho quân dân và ngư dân đánh bắt hải sản trên vùng biển quần đảo Trường Sa. Đảm bảo tốt công tác phòng chống dịch bệnh, khám và cứu chữa các bệnh nội khoa cho cán bộ, chiến sĩ và ngư dân trên vùng biển đảo.

Phẫu thuật thành công 20 TH chấn thương, vết thương nặng, 23 TH viêm ruột thừa cấp và 3 TH thủng ổ loét dạ dày hành tá tràng.

Từ việc đánh giá kết quả công tác BĐQY tại đảo Nam Yết của Bệnh viện Quân y 103, với đặc thù biển đảo và nhiều đơn vị Hải quân hoạt động trên biển, nên trong chương trình huấn luyện cần đào tạo chuyên sâu cho các bác sỹ Quân y nhận nhiệm vụ trên biển đảo và các đơn vị đặc thù của Hải quân.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trần Quang Trung. Xây dựng mô hình Tổ chức Cứu chữa-Vận chuyển

Thương binh, Bệnh binh trong tác chiến phòng thủ Quần đảo Trường Sa. *Luận án Tiến sỹ y học*. 2012

2. Bùi Tiến Nhân. Địa lý Quân y Quần đảo Trường Sa và cơ cấu bệnh tật ở cụm đảo Nam Yết. *Thông tin Hải quân*. 1994.

3. Từ Công Tào. Công tác bảo đảm Quân y tại Lữ đoàn 146-Vùng 4 Hải quân. *Thông tin Hải quân*. 1994.

4. Dương Hà. Bệnh viện Đa khoa ở Trường sa. *Báo Lao động*. 2010.

5. Lê Thanh Sơn. Bệnh xá đảo Nam Yết niềm tin của quân dân Trường Sa. *Báo Tuổi trẻ*. 2010.